

Nr 438.

Av herr **Senander m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 60, med förslag till lag om rätt till fiske, m. m.

I fråga om vårt lands försörjning med livsmedel utgöra produkterna från det inhemska fisket ett icke oväsentligt tillskott. Särskilt gäller detta under tider av direkt avspärrning eller av andra orsaker än krig betingade svårigheter i varubytet med andra länder. Men även under mera normala förhållanden innebära det inhemska fiskets produkter en icke obetydlig nationalekonomisk tillgång och ett värdefullt bidrag till befolkningens kosthåll. Vissa exportinkomster härröra också från fisket och borde för övrigt kunna ej oväsentligt ökas.

Inom svensk fiskerinäring pågår en oavbruten rationaliseringsprocess som innebär såväl användandet av bättre båtar och effektivare fångstredskap och fångstmetoder som en rationellare och kvalitativt högvärdigare beredning och förädling av fisk. Såväl den jämväl förbättrade distributionen av färsk fisk som framställningen av kvalitativt mera högvärdiga fiskprodukter ökar efter hand fiskets avsättningsmöjligheter och bidrar därmed till hela näringens expansion.

Övergången till nya fångstredskap och fångstmetoder har gjort fisket alltmera rörligt. Den fiskande kustbefolkningens fiske i hemnavatten har i hög grad ersatts med det moderna, rörliga yrkesfisket, för vilket allsköns lokala, ytterst olika och mångtydiga bestämmelser om rätt till fiske blivit ett hinder i stället för ett skydd. Såväl denna i korthet omnämnda utveckling inom fisket som gällande fiskerättsbestämmelsers oklarhet gör en revision av dessa bestämmelser nödvändig.

Det moderna yrkesfiskets krav på större rörelsefrihet stöter givetvis stundom samman med andra intressen. Vid en revision av gällande fiskerättslagstiftning anmäla sig förutom företrädarna för yrkesfisket två andra intressegrupper — strandägarna och amatörfiskarena. Vad strandägarna beträffar kan denna grupp delas i två kategorier. Till den ena av dem böra hänföras de jordbrukare och annan bofast kustbefolkning, som till dels ha sin utkomst av fiske eller i övrigt ha mera väsentliga intressen knutna till bevarandet av enskild fiskerätt. Till den andra kategorien böra hänföras de förmögnare personer, som särskilt under senare tid för enbart nöjes- och rekreationsändamål inköpt kustområden med tillhörande enskilt vatten. Vad amatörfisket beträffar kunna även dess företrädare delas i två katego-

rier, de ekonomiskt välsituerade personer, som förvärva enskilda fiskeområden för att därigenom utestänga andra, och de som inte ha ekonomiska möjligheter härtill och som därför ha intresse av största möjliga frihet att fiska. Denna senare kategori omfattar det stora flertalet amatörfiskare, särskilt bland den arbetande befolkningen.

Vid avvägningen mellan dessa olika gruppers intressen synas oss statsmakterna böra ge yrkesfiskets utövare ett bestämt företräde. Vi anse dock att utifrån nuvarande förhållanden och sociala skäl hänsyn också bör tagas till intressena hos den första kategorien av strandägare, den bofasta kustbefolkningen. Vi kunna därför ansluta oss dels till förslaget om vissa lokala undantag från principen om att allt fiske bör vara fritt och dels till principen om statlig ersättning för förlust av enskild fiskerätt. Det bör samtidigt erinras om att även den bofasta kustbefolkning, som endast har fisket som binäring, drar fördel av en utvidgad rätt till fiske å annans vatten.

Vad beträffar »grosshandlarkategorien» bland strandägarna liksom amatörfiskare som lagt under sig enskilda fiskeområden synas oss inga billighets-skäl kunna tala till förmån för större hänsynstagande till deras intressen då väl ingen kan påstå att deras utkomst eller ekonomiska förhållanden på något sätt skulle äventyras eller ens påverkas av vare sig begränsning eller hel förlust av den enskilda fiskerätten. Vi anse även att vid behandling av ersättningsanspråk i fråga om förlust av enskild fiskerätt väsentlig hänsyn bör tagas till den omständigheten om den som går förlustig enskild fiskerätt har sin utkomst eller i övrigt väsentliga ekonomiska intressen knutna till denna rätt eller icke.

De kostnader för staten som bli följden av en begränsning av den enskilda fiskerätten till förmån för det moderna yrkesfiskets intressen synas oss obetydliga i jämförelse med vad som vinnes för fiskets utövare liksom för amatörfiskets del. Denna form av stöd åt yrkesfiskets utövare är enligt vår mening en av de bästa och mest välmotiverade formerna för stöd åt denna näring.

Kungl. Maj:ts föreliggande förslag till lag om rätt till fiske är ur ovan nämnda synpunkter otillfredsställande i åtskilliga stycken. Det bär i allt för hög grad prägeln av otillfredsställande kompromisser, mestadels be-tingade av småsnåla statsfinansiella hänsyn.

Speciellt gäller detta för fisket vid syd- och västkusten. Fisket vid dessa kuster representerar det mest rationaliserade och därför mest rörliga fisket, som därför har ett relativt större behov och intresse, än vid övriga kuststräckor, av största möjliga rörelsefrihet. Fisket här svarar dessutom för större delen av landets fiskefångster. Därtill kommer att andra intressen vid dessa kustområden icke kunna åberopa sig på samma historiska rätt och hävd som på andra håll och att binäringsfisket här har en ojämförligt mindre betydelse än på östkusten.

Med hänvisning till vad som här anförts hemställa vi,
att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts föreliggande
förslag till lag om rätt till fiske, måtte besluta,
dels att 11 § i förslaget måtte få följande ändrade lydelse:

11 §.

Vid Blekinge läns södra kust (väster om Torhamnsudde)
må varje svensk medborgare fiska i enskilt vatten med rör-
ligt redskap;

dels att 13 § i förslaget måtte få följande ändrade lydelse:

Vid kusten av Hallands län samt Göteborgs och Bohus
län må varje svensk medborgare fiska i enskilt vatten med
såväl rörligt som fast redskap; dock är fisket efter ostron
förbehållet innehavaren av den enskilda fiskerätten intill
tvåhundra meter från fastlandet eller från ö eller holme av
minst etthundra meters längd.

Stockholm i februari 1950.

K. Senander.

Erik Karlsson.

Gunnar Dahlgren.